

Saatteeksi

”Valvontaviranomaisen toiminnassa toivottiin valmentajan ja ohjaajan roolin korostuvan syyttäjän roolin kustannuksella. Eviran edustajat kehoittivat ottamaan yhteyttä tarkastuseläinlääkärin esimieheen (yleensä kunnan tai yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollon johtaja) tai aluehallintovirastoon, mikäli epäasiallista käyttäytymistä esiintyy.”

- Eviran järjestämä palaveri 12.10.2017 mm. Kani- ja jyrjäliiton ja Kaniininkasvattajien edustajille

Virallinen asiakirja, kuten tarkastuskertomus eläinsuojelulain mukaisesta tarkastuksesta, tulisi perustua faktoihin ilman johdattelevaa, tunteisiin vetoavaa, mielikuvia luovaa tai mielipiteitä ilmaisevaa kirjoitustapaa.

Koen epäasiallisena käyttäytymisenä mm. seuraavaa

- Mari Nevanpää ei voi väittää, että minulla on ollut tarkastuskertomuksen ja hallintopäätösluonnoksen sisältö 2.10. suoritettuna käynniltä tiedossa ennen kuin vasta 9.10. jolloin se on minulle todellisuudessa toimitettu. Siten tarkastuskäyntiä 9.10. ei voida laskea erilliseksi tarkastuskäynniksi, se antaa mielikuvan että minua on ohjattu tekemään korjauksia joita en ole pyynnöstä huolimatta tehnyt annetussa aikahaarukassa, kun todellisuudessa minulla ei ole ollut mitään mahdollisuutta noudattaa korjauskehotuksia annetussa aikahaarukassa.
- Tarkastuskertomuksesta: *”Tamminen oli paikalla ja tavattuun eläinsuojeluviranomaiset alkoi ripeästi jakamaan kaneille rehua sekä vettä”*. Tamminen oli suorittamassa normaaleja eläintenhoitotöitä valvontaviranomaisten saapuessa paikalle. Tarkastuskertomukseen kirjoitettu virke on vihjaileva ja suoraan sanottuna törkeä.
- Tarkastuskertomuksesta: *”Koivunen ei aluksi ollut paikalla eikä vastannut puhelimeen. Kun Koivunen soitti takaisin, hän ei aluksi suostunut tulemaan paikalle tarkastuksen ajaksi. Kun valvontaeläinlääkäri ehdotti, että jos eläinten omistaja ei halua olla tarkastuksen aikana läsnä, kutsuu valvontaeläinlääkäri virkavallan paikalle todistamaan tarkastuksen kulkua, suostui Koivunen tulemaan paikalle”*. Valvontaeläinlääkärin tehtävä on antaa neuvoja ja opastaa. Olen varta vasten kysynyt Mari Nevanpäältä läsnäolon vaatimisesta tarkastuksen aikana ja miten sitä voidaan edellyttää koska olen töissä virka-aikaan. Nevanpää on kirjallisesti vastannut minulle, että valvonta voidaan suorittaa puuttuvasta läsnäolostani huolimatta. Saadessani 20.10. puhelun töihin en päässyt vastaamaan heti vaan soitin noin kolmen (3) minuutin kuluttua heti takaisin (Nevanpään soitto klo 10.35, soitin takaisin klo 10.38, onko oikeasti asiallista kirjoittaa etten vastannut puhelimeen ikään kuin minua ei saisi muka kiinni). Yrittäessäni kysyä, miksi Nevanpää on neuvonut minulle ettei läsnäoloni ole välttämätöntä, Nevanpää vain toistaa poliisin kutsumista paikalle tarkastuksen suorittamiseksi, ja tulkitsee totaalisen hämmennykseni ja epätoivoni tilanteesta kieltäytymiseksi saapua paikalle ja kirjoittaa, mitä edellä lainattu, tarkastuskertomukseen. On käsittämättömän törkeää jättää selventämättä näiden toimien prosessien käytäntöjä ja seuraamuksia, kun niistä on asianosainen yrittänyt nimenomaan etukäteen kysyä osataksaan toimia oikein. Miten maallikko voi tietää, milloin tarkastus voidaan suorittaa

ilman eläinten omistajan läsnäoloa (2.10. ja 9.10.) ja miksi se 20.10. yhtäkkiä oli välttämätöntä ja poliisilla uhaten.

- Vs. Ympäristötarkastaja Riikka Niemenmaa suoritti myös tarkastuksen tilallamme 20.10. ja hänen raportissaan lukee: *"Tarkastuksesta ilmoittaminen Valvontaeläinlääkäri Mari Nevanpää sopi tarkastuksen ajankohdan etukäteen Johanne Koivusen kanssa."* Mari Nevanpää ei ole sopinut minun kanssani mitään tällaisesta tarkastuksesta etukäteen eikä aiheesta ole ollut minkäänlaista keskustelua. En ole voinut varautua mitenkään ympäristötarkastajan käyntiin ja hänenkin raporttiin saadaan virheellisesti luotua minusta tapaamisia kohtaan välinpitämätön ja yhteistyöhaluton mielikuva.
- Eläinsuojeluviranomaisen vaatimusten täytyy perustua lakiin. Juomaveden jatkuva tarjolla olo on asia jota eläinsuojeluviranomainen ei voi vaatia. Lukuisat kuvat jäätyneistä juomavesistä, kupeista tyhjennetyistä jäistä, maininnat että kaneilla ei tarkastushetkellä ollut vettä ovat asiattomia. Olen selventänyt edellisessä vastineessa kuinka eläimet juotetaan vähintään kahdesti vuorokaudessa ja käytännössä useamminkin. Odotan juomavesiasiaan palattavan vasta jos on osoittaa perustellusti kertomani eläinten juotosta epätodeksi, muussa tapauksessa pidän juomaveden jatkuvaa tarjolla oloa epäasiallisena vaatimuksena jolla ei ole lainvoimaa.
- Riittävää säänsuojaa ei voi vaatia, ellei ensin määritellä, mikä on riittävä. Ohjeistuksen on oltava selkeä, eikä se voi perustua mielipiteisiin tai ympäripyöreisiin kuvailuihin. Riittävää säänsuojaa ei voi järjestää, ellei ole yhteinen käsitys ja ymmärrys siitä, mitä siltä vaaditaan.
- Mari Nevanpää siteeraa valtioneuvoston asetusta 674/2010: *"Kaniinilla on oltava myös hampaita kuluttavaa materiaalia, jyrstävää ruokaa tai muuta jyrstämiseen sopivaa materiaalia sekä sopivaa korsirehua jatkuvasti saatavilla"* ja harkitsee seuraavan määräyksen antamista: *"3) Kaikilla kaniineilla tulee olla vettä ja heinää saatavilla sekä mahdollisuus hampaita kuluttavaan jyrstävään materiaaliin"*. Todellisuudessa asetusta 674/2010 menee näin: *"Jyrstjän ja kaniinin saatavilla on oltava hampaita kuluttavaa, jyrstävää ruokaa tai muuta jyrstämiseen sopivaa materiaalia. Kaniinin, marsun, sinsillan ja degun saatavilla on jatkuvasti oltava sopivaa korsirehua."* Hampaita kuluttavaa jyrstävää ruokaa on nimenomaan korsirehu, eikä sen lisäksi edellytetä muuta jyrstävää materiaalia. Lait ja asetukset ovat niin kuin ne on kirjoitettu, eikä niitä tule sanakääntein muokata ja soveltaa miten huvittaa.

Kommenttini eläinlajikohtaisesti tarkastuskertomuksen vastineeksi

Kanit

Määrän vähentäminen

Muuttuneen työtilanteeni ja siten vähentyneen aikani vuoksi olen päätenyt vähentämään kaneja toistaiseksi ja myös aiotusta aikaisemmin. Tällä päivämäärällä kaneja on jo vähennetty useampi kymmenen ja poistot jatkuvat edelleen alkaneella viikolla. Lisäksi olen alustavasti varannut teurastusajan 50 kanille marraskuun alkupuoleen. Kanit teurastaa [nimi poistettu] (p. xxx) ja teurastuspaikka on [poistettu] teurastamo. Päivämäärä varmistuu [nimi] ja teurastamon vapaiden aikojen mukaan.

Kanilarakennuksen tilanteesta

Sisäkanilaosuus ei tarkastusraportin väittämästä poiketen ole ääriään myöten täynnä, vaan siellä on ollut häkit ja tavarat sikin sokin. Syy tähän on ollut liian suuri kanimäärä kun vapaita häkkeitä ei ole ollut käytössä, joten kun olen uudelleenjärjestellyt tiloja olen tilapäisesti joutunut laittamaan kaneja mm. mainittuihin muovilaatikoihin. Ne eivät siis ole pysyviä pitopaikkoja vaan tarkoitettu kaniin kuljetuslaatikoiksi. Laatikko on silti pinta-alaltaan 0,44 m² ja siellä on pidetty kaneja jotka painavat alle 1,8 kg, näin täyttäen edelleen kaniinin pitopaikan vähimmäiskoon. Katon ollessa kokonaan verkkoa, ei ilmanvaihdon kanssa ole minkäänlaisia ongelmia. Olen saanut kanilarakennuksen järjestelyt hyvälle mallille kanimäärän vähentämisen johdosta ja häkkipaikat osoittaa kaikille jäljelläoleville kaneille.

Kanilarakennus on pinta-alaltaan noin 20 m² ja siellä on ikkunat kolmeen ilmansuuntaan ja verkko-ovellinen ovi jota pidetään kiinni ainoastaan talviöinä ja päivisin kovemmilla pakkasilla, muutoin se on auki. Pitopaikassa on riittävä valaistus eläimille ja hoitotoimissa tarvittaessa käytämme otsalamppua tai jatkoroikalla tuotua erillistä valaisinta.

Pesäkopit ja piilot

Pesäkoppeja ja piiloja on hankittu lukuisia lisää. Muoviset pesäkopit korvaan vielä puisilla, puutavaraa pystyn hankkimaan vasta 31.10. lähtien kuten olen kertonut, joten siihen asti häkit ja muoviset kopit on edelleen kuivitettu hyvin oljella ja suojattu sateelta. Puukoppeja valmistuu marraskuun ensimmäisen ja toisen viikon aikana uskoakseni riittävästi korvaamaan kaikki nykyiset muoviset kopit ja isojen tarhojen kopit korvataan huomattavasti isommilla riittävän kuivan tilan varmistamiseksi sillä tarhojen elementtirakenteet eivät kestä katemateriaaleja lumen painolla joten niitä ei voi kokonaan kattaa.

Koirat

Ulkokoirat

Kaksi grönlanninkoira, narttu sekä uros, molemmat syntyneet v. 2007. Grönlanninkoirat ovat arktisia pystykorvia, niiden kopit eivät tarvitse lämmitystä. Kaikissa koirankopeissa on eristetyt, ja maasta irti olevat pohjat. Grönskien kopeissa ei ole seinien eristyksiä, sillä ne olivat niille liian kuumat eivätkä ne halunneet olla kopeissa. Pohjien eristykset ovat paikoillaan. Kopit on kuivitettu rutirex-kuivikkeella tai oljella, mutta koirat kaivavat kuivikkeet pois. Talvisin pohjille laitetaan myös purua. Tyhjän koiratarhan kopeissa on kaikki eristykset paikallaan, ja koirat on mahdollista siirtää siihen tarhaan kovemmilla pakkasilla.

Grönlanninkoirat liikkuvat moitteettomasti. Tulkinta että ne kömpivät kopeista ulos vaivalloisesti on harhaanjohtava. Koppien suuaukot ovat tarkoituksella tehty pieniksi, sillä koirien pitää lämmittää koppi omalla ruumiinlämmöllään kovemmilla pakkasilla. Ei silloin ole hyväksi olla suurta menoaukkoa koppiin.

Tamminen ei missään vaiheessa tarkastusta ole väittänyt, että grönlanninkoiria juoksutetaan vapaana pihalla. Niitä ei voi juoksuttaa kaniin luona vapaana koska ovat erittäin riistaviettisiä. Koiria kuitenkin ulkoilutetaan liinoissa ja niiden tarhoja myös siivotaan ulosteista. Tarhat ovat lisäksi hyvin suuret, 55 m² (grönlanninkoira painaa n. 30 kg).

Sisäkoirat

Talossa sisällä asuvat koirat ovat saksanpaimenkoiria ja yksi mudi. Yksi koirista on oma kasvatti joka palautui rajavartiolaitokselta terveysongelman takia, ja sen uuteen kotiin luovuttamista harkitaan virallisten röntgenkuvien jälkeen. Olen kasvattanut vain tämän yhden ja ainoan koirapentueen. Mudi arastelee vieraita ihmisiä, sen pelkoreaktio on täysin odotettu kun vieraat ihmiset tunkeutuvat makuuhuoneeseemme johon se oli sijoitettuna. Kaikki nartut ja urokset eivät tule toimeen keskenään joten koirat ovat eri tiloissa.

Koirien ruokinnasta ei kysytty mitään tarkastuksen aikana. Olen sanonut, että kuolleita kaneja on annettu koirille syötäväksi, kun puheenaiheena on ollut raatojen hävitys, eikä koiranruokinta. Kaneja ei kuole todellakaan niin paljon, että niillä voisi koirat ruokkia! Kuivamuonan lisäksi koirat syövät paljon lihaa ja lihavalmisteita, esimerkiksi Neufraun koiranruoka ja kennelrehun pakasteet.

Kissat

Kissoja on kuusi kappaletta, ei viisi. Kissat ovat kaikki löytökissoja, steriloituja tai kastroituja ja nuorimmatkin niistä ovat jo noin 7-vuotiaita. Osa kissoista on vaivannut kirpunpuremien aiheuttama ihottuma joka on jo paranemaan päin sillä ne on hoidettu ulkoloishäädöillä ja ihottumakohdat tarvittaessa vetramil-voiteella. Tästä syystä joillain karva oli vielä huono ja kiilloton.

Kissoilla on useita vessalaatikoita, neljä pienempää ja yksi suuri laatikko eteisessä jota tarkastushetkellä ei huomioitu. Kissat ovat kuitenkin kaikki käyttäneet pieniä laatikoita asioidakseen ja koska puupellettikuivikkeeseen ne eivät hautaa jätöksiään, näyttävät laatikot tietysti täysiltä. Kuusi kissaa kakkaa aika paljon. Laatikot on siivottu joka päivä.

Viiriäiset

Viiriäiset ovat olleet kesän ulkona ja syksyn tullen siirretty kanilarakennukseen parempaan säänsuojaan. Samalla ne on siirretty muovilaatikkoon joka suojaa viileältä myös paremmin kuin avoin verkkohäkki. Laatikon koko katto on kuitenkin verkkoa ilman vaihtumisen varmistamiseksi. Laatikon pinta-ala on 0,44 m² ja viiriäisiä on vain 4 kpl. Niillä on jatkuvasti tarjolla sula vesi, ja kanojen munitusrehua. Viiriäisille on annettu myös hiekkaa ja ruokintakalkkia. Lämpötila kanilarakennuksessa ei ole laskenut alle nollan, vaikka ulkona on jo ollut muutama pakkasaste, joten viiriäisten pitopaikka ei ole liian kylmä. Edellistalven viiriäiset oli majoitettu asuinrakennukseen, jonne ne siirretään nytkin tai vaihtoehtoisesti ne lopetetaan ketun ruokkimiseksi, sillä ovat todennäköisesti jo iäkkäämpiä. Viiriäisten ikä ei ole tiedossa, sillä olemme saaneet ne jo aikuisina.

Kolme kukkoa ja kana

Keväällä siipikarjan ulkonapitokiellon aikana kukot ja kanat olivat majoitettuna kanilarakennukseen, jossa niillä oli orret ja pehkuu. Muutoin linnut ovat liikkuneet vapaasti pihalla koko kesän ruokailemassa ja kuopsuttelemassa mielin määrin. Tämän lisäksi niillä on päivittäin tarjolla kanojen munitusrehua, kauraa ja säännöllisesti kalkkia, sekä hiekkaa silloin kun ovat olleet

rakennukseen suljettuna. Vesipisteitä on pihalla useitakin. Kanilarakennuksen terassilla säänsuojassa niillä on ollut koko ajan orsi käytettävissä ja olkipeti kanihäkkien päällä. Yöpakkasten alettua linnuilla on ollut mahdollisuus mennä kanilarakennuksen sisään suojaan. En pidä lainvastaisena antaa kukkojen ja kanan ulkoilla yhden asteen pakkasessa. Kun lämpötila vakiintui pakkasasteille, linnut teurastettiin kuten oli tarkoitus.

Kukkojen ja kanan ruokinnasta tai juotosta ei tarkastuksessa kysytty vaikka tarkastusraportissa virheellisesti niin väitetään. Olisin kyllä näyttänyt niiden rehut, joita säilytetään asuinrakennuksen kuistilla tuhoeläinten ulottumattomissa. Samaa munitusrehua oli myös viiriäisten kupissa.

Luonnon punakettu

Ketun olen saanut [poistettu] kotieläinpuistolta siellä suorittamani työssäoppimisen päätteeksi ja sen luovutuksesta ovat olleet tietoisia valvontaeläinlääkäri Mari Porma sekä läänineläinlääkäri Hanna Kukkola. Kettu ei ole kesy lemmikki, mutta sitä ei voi palauttaa luontoon. Kettua oli tarjottu eläintarhoille mutta missään ei ollut tarvetta ketuille ja se olisi jouduttu lopettamaan. Olen katsonut pystyneeni järjestämään sen hoidon, sillä olen koulutukseltani eläintenhoitaja, ja näin ollen kettua ei tarvinnut lopettaa.

Kettu ruokitaan monipuolisesti ja mahdollisuuksien mukaan luonnollisesti eli sille tarjotaan myös lopetettuja kaneja, kanoja ja viiriäisiä ja ongittuja kaloja. Lisäksi kettu saa kissojen ja koirien ruokia, erilaisia lihoja ja lihavalmisteita, rasvaa, kalaa, rustoja ja luita järsittäväksi jne. Kettu saa tarvittaessa myös eläinlääkärin hoitoa, sitä on hoitanut Kankaanpään ell Lea Jaakkola.

Kettu ei vietä päiviään kopissaan enkä koskaan ole näin väittänytäkään, vaikka tarkastusraporttiin on siten kirjoitettu. Kettu on päinvastoin utelias ja seurallinen, kun touhuamme kaneja hoitaen. Osa koiristamme on melkeinpä sen kavereita. Sen sijaan vieraita ihmisiä se vierastaa eikä siitä vieraiden läsnäollessa näy hännänpäätkään ja tämän sanoin tarkastuksen aikana. Tämä on ihan luonnollista käyttäytymistä puolikesylle eläimelle.

600 m² tarhan tilavaatimus ketulle koskee eläintarhoja ja pysyviä eläinnäyttelyitä.
(<http://mmm.fi/documents/1410837/1818168/f30fi.pdf/2ef59d69-6305-4a17-9aa7-27fe36962033>)

30.10.2017 Johanne Koivunen